Ez a dokumentum kizárólag tájékoztató jellegű, az intézmények semmiféle felelősséget nem vállalnak a tartalmáért

►**B**

A TANÁCS 1/2003/EK RENDELETE

(2002. december 16.)

a Szerződés 81. és 82. cikkében meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról

(EGT vonatkozású szöveg)

(HL L 1, 4.1.2003, o. 1)

Módosította:

		Hivatalos Lap		
		Szám	Oldal	Dátum
►**M1**	A Tanács 411/2004/EK rendelete (2004. február 26.)	L 68	1	6.3.2004

▼B

A TANÁCS 1/2003/EK RENDELETE

(2002. december 16.)

a Szerződés 81. és 82. cikkében meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról

(EGT vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 83. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára ([1]),

tekintettel az Európai Parlament véleményére ([2]),

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ([3]),

mivel:

(1) A Közösségben hatékonyan és egységesen kell alkalmazni a Szerződés 81. és 82. cikkét egy olyan rendszer létrehozása érdekében, amely biztosítja, hogy a közös piacon a verseny ne torzuljon. Az első rendelet, a Szerződés 81. és 82. cikkének (*) végrehajtásáról szóló, 1962. február 6-i 17. tanácsi rendelet ([4]) lehetővé tette, hogy olyan közösségi versenypolitika alakuljon ki, amely segítséget nyújtott a versenykultúra Közösségen belüli elterjesztéséhez. A tapasztalatok figyelembevételével azonban ezt a rendeletet az integrált piac és a Közösség jövőbeni bővítése kihívásainak való megfelelésre kialakított jogszabállyal kell felváltani.

(2) Különösen újra kell gondolni a Szerződés 81. cikke (3) bekezdésében meghatározott, a versenyt korlátozó megállapodások tilalma alól nyújtott kivétel alkalmazására vonatkozó intézkedéseket. A Szerződés 83. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében e tekintetben figyelembe kell venni egyrészről a hatékony felügyelet biztosításának, másrészről a hatósági ellenőrzés lehető legnagyobb mértékű egyszerűsítésének igényét.

(3) A 17. rendelettel létrehozott centralizált rendszer már nem biztosítja e két célkitűzés egyensúlyát. Gátolja a közösségi versenyszabályoknak a tagállamok bíróságai és versenyhatóságai által történő alkalmazását, továbbá az ehhez kapcsolódó bejelentési rendszer megakadályozza a Bizottságot abban, hogy erőforrásait a legsúlyosabb jogsértések elleni fellépésre összpontosítsa. Jelentős költségeket ró a vállalkozásokra is.

(4) Ezért a jelenlegi rendszert olyan közvetlenül alkalmazandó kivételi rendszerrel kell felváltani, amelyben a tagállamok versenyhatóságai és bíróságai nemcsak a Szerződés 81. cikke (1) bekezdését és 82. cikkét jogosultak alkalmazni, amelyeket az Európai Közösségek Bíróságának joggyakorlata alapján közvetlenül kell alkalmazni, hanem a Szerződés 81. cikke (3) bekezdését is.

([1]) HL C 365. E, 2000.12.19., 284. o.
([2]) HL C 72. E, 2002.3.21., 305. o.
([3]) HL C 155., 2001.5.29., 73. o.
(*) A 17. rendelet címe az Európai Közösséget létrehozó szerződés cikkeinek az Amszterdami Szerződés 12. cikke szerinti átszámozására figyelemmel kiigazításra került; az eredeti hivatkozás a Szerződés 85. és 86. cikkére történt.
([4]) HL 13., 1962.2.21., 204/62. A legutóbb az 1216/1999 rendelettel (HL L 148., 1999.6.15., 5. o.) módosított rendelet.

▼B

(5) A közösségi versenyszabályok hatékony érvényesítésének biztosítása, valamint egyidejűleg a védelem alapvető jogának tiszteletben tartása érdekében e rendelet szabályozza a Szerződés 81. és 82. cikke szerinti bizonyítási terhet. Annak a félnek vagy hatóságnak kell bizonyítania a vonatkozó jogi előírásoknak megfelelően a Szerződés 81. cikke (1) bekezdésének és 82. cikkének megsértését, amely ezt a jogsértést állítja. A jogsértés megállapításával szemben az azt indokoló tényezőkre hivatkozó vállalkozásnak vagy vállalkozások társulásának kell a vonatkozó jogi előírásoknak megfelelően bizonyítania, hogy az indokoltság feltételei teljesülnek. Ez a rendelet nem érinti sem a bizonyítási eljárásokra vonatkozó nemzeti szabályokat, sem a tagállamok versenyhatóságainak és bíróságainak azon kötelezettségét, hogy az adott ügy megfelelő tényállásáról meggyőződjenek, feltéve hogy e szabályok és kötelezettségek a közösségi jog általános elveivel összeegyeztethetőek.

(6) A közösségi versenyszabályok hatékony alkalmazásának biztosítása érdekében a tagállamok versenyhatóságainak az alkalmazásban fokozott mértékben részt kell venniük. E célból fel kell hatalmazni őket a közösségi jog alkalmazására.

(7) A nemzeti bíróságok lényeges szerepet játszanak a közösségi versenyszabályok alkalmazásában. Magánszemélyek közötti jogviták eldöntése alkalmával a közösségi jog szerinti alanyi jogokat védik, például azzal, hogy kártérítést ítélnek meg a jogsértések sértettjeinek. A nemzeti bíróságok szerepe itt kiegészíti a tagállamok versenyhatóságainak szerepét. Ezért lehetővé kell tenni számukra a Szerződés 81. és 82. cikkének teljes körű alkalmazását.

(8) A közösségi versenyszabályok hatékony érvényesítése és az e rendeletben foglalt együttműködési mechanizmusok helyes működésének biztosítása érdekében arra kell kötelezni a tagállamok versenyhatóságait és bíróságait, hogy a nemzeti versenyjognak a tagállamok közötti kereskedelmet érintő megállapodásokra és magatartásokra történő alkalmazásakor a Szerződés 81. és 82. cikkét is alkalmazzák. Annak érdekében, hogy a belső piacon belül a megállapodások, a vállalkozások társulásainak döntései és az összehangolt magatartások számára egyenlő feltételek alakuljanak ki, a Szerződés 83. cikke (2) bekezdésének e) pontja alapján meg kell határozni a nemzeti jogszabályok és a közösségi versenyjog viszonyát. E célból elő kell írni, hogy a nemzeti versenyjognak a Szerződés 81. cikke (1) bekezdése alapján a megállapodásokra, döntésekre vagy összehangolt magatartásokra történő alkalmazása nem vezethet az ilyen megállapodások, döntések és összehangolt magatartások megtiltásához, ha ezeket a közösségi versenyjog sem tiltja. A megállapodások, döntések és összehangolt magatartások a közösségi versenyjog önálló, a vállalkozások a piacon tanúsított magatartásának összehangolását lefedő fogalmai, ahogyan azokat a közösség bíróságai értelmezik. E rendelet értelmében nem lehet a tagállamokat meggátolni abban, hogy területükön olyan szigorúbb nemzeti versenyjogot alkossanak és alkalmazzanak, amelyek tiltják vagy szankcionálják a vállalkozások egyoldalú magatartását. E szigorúbb nemzeti jogszabályok tartalmazhatnak olyan rendelkezéseket, amelyek a gazdaságilag függő vállalkozások irányában tanúsított visszaélő jellegű magatartást tiltják vagy szankcionálják. Ezen túlmenően e rendelet nem alkalmazandó azokra a nemzeti jogszabályokra, amelyek természetes személyekre szabnak ki büntető szankciókat, kivéve ha ilyen szankciók révén érvényesítik a vállalkozásokra vonatkozó versenyszabályokat.

(9) A Szerződés 81. és 82. cikkének célja a piaci verseny védelme. Ez a rendelet, amelyet a Szerződés fenti rendelkezéseinek végrehajtása érdekében fogadnak el, nem gátolja meg a tagállamokat abban, hogy területükön olyan nemzeti jogszabályokat hajtsanak végre, amelyek egyéb jogos érdekeket védenek, feltéve hogy ezek a jogszabályok összeegyeztethetők a közösségi jog általános alapelveivel és egyéb rendelkezéseivel. Amennyiben ezek a nemzeti jogszabályok főként a piaci verseny védelmétől eltérő célt szol-

▼B

gálnak, a tagállamok versenyhatóságai és bíróságai alkalmazhatják ezeket a jogszabályokat területükön. Ennek megfelelően a tagállamok területükön e rendelet értelmében végrehajthatnak olyan nemzeti jogszabályokat, amelyek tiltják vagy szankcióval fenyegetik a tisztességtelen – akár egyoldalú, akár szerződéses – kereskedelmi gyakorlatokat. Ezek a jogszabályok konkrét célt szolgálnak, függetlenül az ilyen cselekményeknek a piaci versenyre gyakorolt tényleges vagy vélelmezett hatásától. Különösen ez a helyzet azoknál a jogszabályoknál, amelyek megtiltják a vállalkozások számára, hogy indokolatlan, aránytalan vagy ellenszolgáltatás nélküli üzleti feltételeket alkalmazzanak kereskedelmi partnereikkel szemben, illetve ilyen feltételeket érjenek el vagy kíséreljenek meg elérni náluk.

(10) Bizonyos rendeletek, például a 19/65/EGK ([1]), a 2821/71/EGK ([2]), a 3976/87/EGK ([3]), az 1534/91/EGK ([4]) vagy a 479/92/EGK ([5]) felhatalmazzák a Bizottságot arra, hogy a Szerződés 81. cikke (3) bekezdését rendelet útján alkalmazza a megállapodások, a vállalkozások társulásai által hozott döntések és az összehangolt magatartások egyes csoportjaira. Az ilyen rendeletek által meghatározott területeken a Bizottság elfogadott és a továbbiakban is elfogadhat úgynevezett „csoportmentességi” rendeleteket, amelyekben kijelenti, hogy a Szerződés 81. cikke (1) bekezdését nem lehet alkalmazni a megállapodások, döntések és összehangolt magatartások egyes csoportjaira. Amennyiben az ilyen rendeletek alá tartozó megállapodásoknak, döntéseknek és összehangolt magatartásoknak ennek ellenére vannak a Szerződés 81. cikke (3) bekezdésével összeegyeztethetetlen hatásai, a Bizottságnak és a tagállamok versenyhatóságainak jogosultnak kell lenniük arra, hogy egyedi esetben megvonják a csoportmentességi rendelet nyújtotta kedvezményt.

([1]) A Szerződés 81. cikke (3) bekezdésének (a rendeletek címe az Európai Közösséget létrehozó szerződés cikkeinek az Amszterdami Szerződés 12. cikke szerinti átszámozására figyelemmel kiigazításra került; az eredeti hivatkozás a Szerződés 85. cikkének (3) bekezdésére vonatkozott) a megállapodások és összehangolt magatartások egyes csoportjaira történő alkalmazásáról szóló 1965. március 2-i 19/65/EGK tanácsi rendelet (HL 36., 1965.3.6., 533. o.). A legutóbb az 1215/1999/EK rendelettel (HL L 148., 1999.6.15., 1. o.) módosított rendelet.

([2]) A Szerződés 81. cikke (3) bekezdésének (a rendeletek címe az Európai Közösséget létrehozó szerződés cikkeinek az Amszterdami Szerződés 12. cikke szerinti átszámozására figyelemmel kiigazításra került; az eredeti hivatkozás a Szerződés 85. cikkének (3) bekezdésére vonatkozott) a megállapodások, döntések és összehangolt magatartások csoportjaira történő alkalmazásáról szóló 1971. december 20-i 2821/71/EGK tanácsi rendelet (HL L 285., 1971.12.29., 46. o.). A rendeletet legutóbb az 1994. évi csatlakozási okmány módosította.

([3]) A Szerződés 81. cikke (3) bekezdésének (a rendeletek címe az Európai Közösséget létrehozó szerződés cikkeinek az Amszterdami Szerződés 12. cikke szerinti átszámozására figyelemmel kiigazításra került; az eredeti hivatkozás a Szerződés 85. cikkének (3) bekezdésére vonatkozott) a légiközlekedési ágazaton belüli megállapodások és összehangolt magatartások egyes csoportjaira történő alkalmazásáról szóló 1987. december 14-i 3976/87/EGK tanácsi rendelet (HL L 374., 1987.12.31., 9. o.). A rendeletet legutóbb az 1994. évi csatlakozási okmány módosította.

([4]) A Szerződés 81. cikke (3) bekezdésének (a rendeletek címe az Európai Közösséget létrehozó szerződés cikkeinek az Amszterdami Szerződés 12. cikke szerinti átszámozására figyelemmel kiigazításra került; az eredeti hivatkozás a Szerződés 85. cikkének (3) bekezdésére vonatkozott) a biztosítási ágazaton belüli megállapodások, döntések és összehangolt magatartások egyes csoportjaira történő alkalmazásáról szóló 1991. május 31-i, 1534/91/EGK tanácsi rendelet (HL L 143., 1991.6.7., 1. o.).

([5]) A Szerződés 81. cikke (3) bekezdésének (a rendeletek címe az Európai Közösséget létrehozó szerződés cikkeinek az Amszterdami Szerződés 12. cikke szerinti átszámozására figyelemmel kiigazításra került; az eredeti hivatkozás a Szerződés 85. cikkének (3) bekezdésére vonatkozott) a vonalhajózási társaságok (konzorciumok) között létrejött megállapodások, döntések és összehangolt magatartások egyes csoportjaira történő alkalmazásáról szóló 1992. február 25-i 479/92/EGK tanácsi rendelet (HL L 55., 1992.2.29., 3. o.). A rendeletet legutóbb az 1994. évi csatlakozási okmány módosította.

▼B

(11) A Szerződés rendelkezéseinek alkalmazása érdekében a Bizottság számára lehetővé kell tenni, hogy a vállalkozások vagy vállalkozások társulásai részére címzett határozatokat hozzon abból a célból, hogy véget vessen a Szerződés 81. és 82. cikke megsértésének. Feltéve hogy ehhez jogos érdek fűződik, a Bizottság számára lehetővé kell tenni azt, hogy olyan határozatokat is hozzon, amelyek még akkor is megállapítják a már befejezett jogsértés elkövetését, ha a Bizottság nem szab ki bírságot. E rendeletnek továbbá kifejezetten rendelkeznie kell a Bizottság azon jogköréről, hogy a Bíróság által már elismert ideiglenes intézkedéseket elrendelő határozatokat fogadjon el.

(12) E rendeletnek kifejezetten rendelkeznie kell a Bizottság azon jogköréről, hogy a jogsértés hatékony megszüntetéséhez szükséges – akár magatartásra, akár szerkezetre vonatkozó – jogorvoslatot szabjon ki az arányosság elvének figyelembevételével. Szerkezeti jogorvoslatot csak akkor kell kiszabni, ha vagy nem áll rendelkezésre ugyanolyan hatékony, a magatartásra vonatkozó jogorvoslat, vagy ha az ugyanolyan hatékony, a magatartásra vonatkozó jogorvoslat nagyobb terhet róna az érintett vállalkozásra, mint a szerkezeti jogorvoslat. A vállalkozás szerkezete a jogsértést megelőző állapotának megváltoztatása csak abban az esetben arányos, ha jelentős a kockázata annak, hogy magából a vállalkozás szerkezetéből tartós vagy ismétlődő jogsértés következik.

(13) Amennyiben az esetleg valamely megállapodás vagy magatartás tilalmához vezető eljárás során a vállalkozások olyan kötelezettségvállalásokat ajánlanak fel a Bizottságnak, amelyek annak aggályait megszüntetik, a Bizottságnak képesnek kell lennie arra, hogy olyan határozatokat hozzon, amelyek e kötelezettségvállalásokat az érintett vállalkozásokra nézve kötelezővé teszik. A kötelezettségvállalási határozatokban meg kell állapítani, hogy a Bizottság fellépésének már nincs alapja, annak megállapítása nélkül, hogy volt-e, vagy fennáll-e jogsértés. A kötelezettségvállalási határozatok nem sértik a tagállamok versenyhatóságainak és bíróságainak azon jogkörét, hogy jogsértést állapítsanak meg és döntsenek az ügyben. A kötelezettségvállalási határozatnak nincs helye olyan esetben, amelyben a Bizottság bírságot kíván kiróni.

(14) Kivételes esetekben, ha a Közösség közérdeke ezt megkívánja, célszerű lehet a Bizottság számára deklaratív jellegű határozatot hozni, amelyben megállapítja, hogy a Szerződés 81. vagy 82. cikkében foglalt tilalmat nem kell alkalmazni, abból a célból, hogy egyértelművé tegye a jogszabályt, és biztosítsa annak az egész Közösségben történő következetes alkalmazását, különös tekintettel az olyan új típusú megállapodásokra vagy magatartásokra, amelyeknek megítélését a meglévő joggyakorlat és közigazgatási gyakorlat még nem rendezte.

(15) A Bizottságnak és a tagállamok versenyhatóságainak együttesen ki kell alakítaniuk a közösségi versenyszabályokat szoros együttműködésben alkalmazó hatóságok hálózatát. E célból tájékoztatási és konzultációs intézkedéseket kell tenni. A hálózaton belüli együttműködés további módjait a Bizottság határozza meg és vizsgálja felül, a tagállamokkal szoros együttműködésben.

(16) Az ezzel ellentétes nemzeti rendelkezésektől függetlenül lehetővé kell tenni a hálózat tagjai közötti információcserét és az ilyen információk bizonyítékként történő felhasználását még abban az esetben is, ha az információ bizalmas jellegű. Ezek az információk a Szerződés 81. és 82. cikkének alkalmazására, valamint a nemzeti versenyjog párhuzamos alkalmazására használhatók fel azzal a feltétellel, hogy az utóbbi esetben történő alkalmazás ugyanahhoz az esethez kapcsolódik, és nem vezet eltérő eredményre. Amennyiben a kicserélt információkat az átvevő hatóság vállalkozásokra kivetett szankciókhoz használja fel, az információ felhasználására csak az a korlátozás vonatkozik, hogy azt arra a célra kell felhasználni, amely célra beszerezték, mivel a vállalkozásokra kiszabott szankciók valamennyi rendszerben azonos típusúak. A különféle rendszerekben a vállalkozások által élvezett, a

▼B

védelemhez való jog kielégítő mértékben egyenértékűnek tekinthető. Természetes személyek esetében azonban a különféle rendszerek keretében jelentősen eltérő típusú szankciók szabhatók ki. Ebben az esetben gondoskodni kell arról, hogy az információkat csak akkor lehessen felhasználni, ha úgy gyűjtötték össze azokat, hogy a természetes személyek védelemhez való jogának az átvevő hatóság nemzeti szabályaiban előírtakkal azonos szintű védelmet biztosítsanak.

(17) Ha a versenyszabályokat következetesen kell alkalmazni, a hálózatot pedig ugyanakkor a lehető legjobb módon kell működtetni, elengedhetetlen betartani azt a szabályt, hogy a tagállamok versenyhatóságai automatikusan elveszítik hatáskörüket, ha a Bizottság saját eljárást indít. Amennyiben valamely tagállam versenyhatósága már eljár egy ügyben, és a Bizottság eljárást kíván indítani, törekednie kell arra, hogy ezt a lehető leghamarabb megtegye. Az eljárás megkezdése előtt a Bizottságnak konzultálnia kell az érintett nemzeti hatósággal.

(18) Annak biztosítása érdekében, hogy az ügyekkel a hálózaton belül a legmegfelelőbb hatóság foglalkozzon, olyan általános rendelkezést kell hozni, amely lehetővé teszi a versenyhatóság számára az adott ügynek olyan indokkal történő felfüggesztését vagy lezárását, hogy egy másik hatóság már foglalkozik vagy már foglalkozott azzal, mivel az a cél, hogy minden egyes ügyet egyetlen hatóság kezeljen. Ez a rendelkezés nem gátolhatja meg a Bizottságot abban, hogy egy panaszt a közösségi érdek hiánya miatt elutasítson – amint azt a Bíróság joggyakorlata alapján elismerten megteheti – még akkor sem, ha más versenyhatóság nem jelezte szándékát arra, hogy foglalkozzon az üggyel.

(19) A 17. rendelettel létrehozott, a versenykorlátozó magatartásokkal és erőfölénnyel foglalkozó tanácsadó bizottság nagyon hasznos tevékenységet folytatott. Jól illeszkedik majd a decentralizált alkalmazás új rendszerébe. Ezért a 17. rendeletben meghatározott szabályokra kell építeni, ugyanakkor javítani kell a szervezeti intézkedések hatásosságát. E célból célszerű lenne, ha lehetővé tennék, hogy a véleményeket írásban nyújtsák be. A tanácsadó bizottság számára lehetővé kell tenni továbbá azt, hogy a tagállamok versenyhatóságai által kezelt ügyek megvitatásának fórumaként is eljárjon, hogy elősegítse a közösségi versenyszabályok következetes alkalmazásának megóvását.

(20) A tanácsadó bizottság a tagállamok versenyhatóságainak képviselőiből áll fel. Az általános kérdések megvitatásával foglalkozó ülésekre a tagállamoknak lehetőségük van további képviselőket kinevezni. Ez nem zárja ki azt, hogy a bizottság tagjainak a tagállamokból származó egyéb szakértők is segítséget nyújtsanak.

(21) A versenyszabályok alkalmazásának egységessége azt is megkívánja, hogy a tagállamok bíróságai és a Bizottság közötti együttműködés céljából intézkedések szülessenek. Ez a tagállamok minden olyan bíróságára érvényes, amely a Szerződés 81. és 82. cikkét alkalmazza, akár magánfelek közötti perekben az állami jogérvényesítő szerepében járnak el, akár felülvizsgálati bíróságként alkalmazzák e szabályokat. A nemzeti bíróságok számára tehát lehetővé kell tenni azt, hogy a Bizottságtól tájékoztatást vagy véleményt kérjenek a közösségi versenyjog alkalmazására vonatkozó témákban. A Bizottság és a tagállamok versenyhatóságai számára lehetővé kell tenni azt is, hogy a Szerződés 81. vagy 82. cikkének alkalmazására felkért bíróságok részére írásbeli vagy szóbeli észrevételeket nyújtsanak be. Az észrevételeket a nemzeti eljárási szabályok és gyakorlatok keretében kell benyújtani, ideértve a felek jogait védő szabályokat és gyakorlatokat. Lépéseket kell tehát tenni annak biztosítása érdekében, hogy a Bizottság és a tagállamok versenyhatóságai megfelelő tájékoztatásban részesüljenek a nemzeti bíróságok előtt folyó eljárásokról.

(22) A jogbiztonság elvének érvényesítése és a közösségi versenyszabályok egységes alkalmazásának biztosítása érdekében párhuzamos jogkörök rendszerében el kell kerülni az ellentmondó

▼B

határozatokat. Ezért a Bíróság joggyakorlatának megfelelően tisztázni kell a bizottsági határozatoknak és eljárásoknak a tagállamok bíróságaira és versenyhatóságaira gyakorolt hatását. A Bizottság által elfogadott kötelezettségvállalási határozatok nem befolyásolják a tagállamok bíróságainak és versenyhatóságainak a Szerződés 81. és 82. cikke alkalmazására vonatkozó jogkörét.

(23) A Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy előírja a Szerződés 81. cikkében megtiltott bármilyen megállapodás, döntés vagy összehangolt magatartás, illetve a Szerződés 82. cikkében tiltott erőfölénnyel való visszaélés felderítéséhez szükséges információk megadását az egész Közösségben megkövetelhesse. A Bizottság határozatának betartása során a vállalkozások nem kényszeríthetők annak bevallására, hogy jogsértést követtek el, viszont minden esetben kötelesek megválaszolni a tényszerű kérdéseket és átadni a dokumentumokat még akkor is, ha ezek az információk felhasználhatók velük vagy egy másik vállalkozással szemben a jogsértés fennállásának megállapítására.

(24) A Bizottságot fel kell hatalmazni továbbá arra, hogyelvégezze a Szerződés 81. cikkében megtiltott bármilyen megállapodás, döntés vagy összehangolt magatartás vagy a Szerződés 82. cikkében tiltott erőfölénnyel való visszaélés felderítéséhez szükséges helyszíni vizsgálatokat. A tagállamok versenyhatóságainak e jogkörök gyakorlásában aktívan együtt kell működniük.

(25) A versenyszabályok megsértésének felderítése egyre nehezebbé válik, és a verseny hatékony védelme érdekében a Bizottság vizsgálati jogkörét ki kell egészíteni. A Bizottságot ezért fel kell hatalmazni minden olyan személy megkérdezésére, akinek hasznos információ lehet a birtokában, valamint az általuk tett nyilatkozatok rögzítésére. A helyszíni vizsgálat során a Bizottság által meghatalmazott tisztviselőket fel kell hatalmazni arra, hogy a vizsgálat elvégzéséhez szükséges időtartamra zár alá vételt hajtsanak végre. A zár alá vételt rendszerint 72 óránál tovább nem lehet fenntartani. A Bizottság által meghatalmazott tisztviselőket továbbá fel kell hatalmazni arra, hogy a helyszíni vizsgálat tárgyával és céljával összefüggő bármilyen lényeges információt igényelhessenek.

(26) A tapasztalatok azt mutatják, hogy előfordul, hogy a vállalkozás igazgatói vagy más dolgozói otthonaikban tárolnak üzleti nyilvántartásokat. Ezért a helyszíni vizsgálatok hatékonyságának biztosítása érdekében a Bizottság tisztviselőit és a Bizottság által meghatalmazott egyéb személyeket fel kell hatalmazni arra, hogy minden olyan helyiségbe belépjenek, ahol esetleg üzleti nyilvántartásokat tárolnak, többek között magánlakásokba is. Ez utóbbi jogkör gyakorlásának azonban bírósági jóváhagyás az előfeltétele.

(27) A Bíróság joggyakorlatának sérelme nélkül célszerű meghatározni azt az ellenőrzési jogkört, amelyet a nemzeti bíróság akkor gyakorolhat, amikor a nemzeti jogszabályokban előírtak szerint, többek között elővigyázatossági óvintézkedésként a vállalkozás részéről esetleg felmerülő vagy a nem üzleti helyiségekben végzendő helyszíni vizsgálatokra vonatkozó határozat végrehajtásával szembeni ellenállás legyőzése érdekében a bűnüldöző szervek által történő segítségnyújtás engedélyezése során gyakorolhat. A joggyakorlat eredményeképpen a nemzeti bíróság az ellenőrzés elvégzéséhez szükséges olyan további konkrét információkat kérhet a Bizottságtól, amelyek hiányában megtagadhatná a jóváhagyás megadását. A joggyakorlat megerősíti továbbá a nemzeti bíróságok illetékességét a kényszerintézkedések végrehajtását szabályozó nemzeti szabályok alkalmazásának ellenőrzésére.

(28) Annak érdekében, hogy a tagállamok versenyhatóságai segítséget kapjanak a Szerződés 81. és 82. cikkének hatékony alkalmazásához, célszerű lehetővé tenni számukra, hogy helyszíni vizsgálatok és egyéb tényfeltáró intézkedések elvégzésével segítséget nyújtsanak egymásnak.

▼B

(29) A Szerződés 81. és 82. cikkének betartását és az e rendelet értelmében a vállalkozásokra és vállalkozások társulásaira kiszabott kötelezettségek teljesítését pénzbírságok és kényszerítő bírságok útján kell biztosítani. E célból az eljárási szabályok megszegésére is megfelelő nagyságrendű bírságokat kell megállapítani.

(30) A vállalkozások társulásaira az általuk elkövetett jogsértésekért kiszabott bírságok hatékony beszedésének biztosítása érdekében meg kell határozni azokat a feltételeket, amelyek mellett a Bizottság követelheti a bírság megfizetését a társulás tagjaitól, amennyiben a társulás nem fizetőképes. Ennek során a Bizottságnak tekintetbe kell vennie a társuláshoz tartozó vállalkozások viszonylagos méretét, és különösen a kis- és középvállalkozások helyzetét. A bírságnak a társulás egy vagy több tagja által történő megfizetése nem sérti a nemzeti jogszabályoknak azokat a szabályait, amelyek lehetővé teszik, hogy a megfizetett összeget a társulás többi tagjával megtérítttessék.

(31) A pénzbírságok és kényszerítő bírságok kirovására érvényes elévülési időszakra vonatkozó szabályokat a 2988/74/EGK tanácsi rendelet ([1]) határozta meg, amely a közlekedés területén érvényesülő szankciókra is kiterjed. A párhuzamos jogkörök rendszerében az elévülési időszakot megszakító cselekményeknek magukban kell foglalniuk a tagállam versenyhatósága által függetlenül tett eljárási lépéseket. Ezért a jogi keretek tisztázása érdekében a 2988/74/EGK rendeletet úgy kell módosítani, hogy az ne legyen alkalmazandó az e rendelet hatálya alá tartozóügyekre, továbbá e rendeletnek tartalmaznia kell az elévülési időre vonatkozó rendelkezéseket.

(32) Az érintett vállalkozásoknak meg kell adni a jogot arra, hogy a Bizottság meghallgassa őket, azoknak a harmadik feleknek pedig, amelyek érdekeit egy határozat érintheti, lehetőséget kell adni észrevételeik előzetes beterjesztésére, és a határozatokat széles körben nyilvánosságra kell hozni. Az érintett vállalkozások védekezéshez való jogának, különösen az iratbetekintés jogának biztosítása mellett elengedhetetlen az üzleti titkok védelme. A hálózaton belül cserélt információk bizalmas jellegét hasonlóképpen meg kell őrizni.

(33) Mivel az e rendelet alapján a Bizottság által hozott minden határozat a Szerződés értelmében a Bíróság felülvizsgálatának hatálya alá esik, a Bíróságnak a Szerződés 229. cikke értelmében korlátlan jogkört kell kapnia a Bizottság bírságokat vagy kényszerítő bírságokat kirovó határozatai tekintetében.

(34) A Szerződés 81. és 82. cikkében meghatározott alapelvek a 17. rendelet alkalmazásában központi szerephez juttatták a közösségi szervezeteket. E központi szerepet meg kell őrizni, ugyanakkor a tagállamokat közelebbi kapcsolatba kell hozni a közösségi versenyszabályok alkalmazásával. A szubszidiaritásnak és az arányosságnak a Szerződés 5. cikkében foglalt elvei szerint ez a rendelet legfeljebb addig terjed, hogy elérje célkitűzését, azaz lehetővé tegye, hogy a közösségi versenyszabályokat hatékonyan alkalmazzák.

(35) A közösségi versenyjog megfelelő érvényesítése érdekében a tagállamoknak hatóságokat kell kijelölniük, és felhatalmazniuk arra, hogy a Szerződés 81. és 82. cikkét állami jogérvényesítő szervként alkalmazzák. Lehetővé kell tenni számukra, hogy közigazgatási hatóságokat és bíróságokat egyaránt kijelöljenek az e rendelet alapján a versenyhatóságokra ruházott különféle funkciók elvégzésére. Ez a rendelet elismeri, hogy nagy különbségek léteznek a tagállamok állami végrehajtó rendszerei között. E rendelet 11. cikke (6) bekezdése hatályának valamennyi versenyhatóságra ki kell terjednie. A fenti általános szabály alóli kivétel, hogy amennyiben a jogsértés ellen eljáró hatóságnak az ügyet elkülö-

([1]) Az eljárások időtartamának korlátozásáról, valamint az Európai Gazdasági Közösség szállításra és versenyre vonatkozó szabályai alapján kezdeményezett szankciók végrehajtásáról szóló 1974. november 26-i 2988/74/EGK tanácsi rendelet (HL L 319., 1974.11.29., 1. o.).

▼B

nült bíróság elé kell vinnie, a jogsértés ellen eljáró hatóságra a 11. cikk (6) bekezdését az e rendelet 35. cikke (4) bekezdésében foglalt feltételek mellett kell alkalmazni. Amennyiben e feltételek nem teljesülnek, az általános szabályt kell alkalmazni. Mindenesetre a 11. cikk (6) bekezdését nem kell a bíróságokra alkalmazni, ha azok felülvizsgálati bíróságként járnak el.

(36) Mivel a joggyakorlat egyértelművé tette, hogy a versenyszabályok érvényesek a közlekedésre, ezt az ágazatot e rendelet eljárási rendelkezéseinek hatálya alá kell vonni. Ezért hatályon kívül kell helyezni a közlekedésnek a 17. rendelet alkalmazása alóli mentesítéséről szóló 1962. november 26-i 141. tanácsi rendeletet ([1]), továbbá módosítani kell az 1017/68/EGK ([2]), a 4056/86/EGK ([3]) és a 3975/87/EGK ([4]) rendeletet az azokban szereplő sajátos eljárási rendelkezések hatályon kívül helyezésével.

(37) E rendelet tiszteletben tartja és figyelembe veszi a különösen az Európai Unió alapjogi chartájában elismert alapelveket. Ennek megfelelően ezt a rendeletet az említett jogok és alapelvek tiszteletben tartásával kell értelmezni és alkalmazni.

(38) A közösségi versenyszabályok alapján működő vállalkozások számára nyújtott jogbiztonság hozzájárul az innováció és a befektetések ösztönzéséhez. Amennyiben valamely ügyben jelentős bizonytalanságot idéz elő, hogy e szabályok alkalmazása szempontjából újszerű vagy megoldatlan kérdések merülnek fel, az egyes vállalkozások nem hivatalos iránymutatást kérhetnek a Bizottságtól. Ez a rendelet nem érinti a Bizottságnak azt a lehetőségét, hogy ilyen nem hivatalos iránymutatást adjon ki,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

ALAPELVEK

1. cikk

A Szerződés 81. és 82. cikkének alkalmazása

(1) A Szerződés 81. cikke (1) bekezdésének hatálya alá tartozó olyan megállapodások, döntések és összehangolt magatartások, amelyek nem felelnek meg a Szerződés 81. cikkének (3) bekezdésében foglalt feltételeknek, tiltottak, anélkül hogy ezt előzetes határozatnak kellene megállapítania.

(2) A Szerződés 81. cikke (1) bekezdésének hatálya alá tartozó olyan megállapodások, döntések és összehangolt magatartások, amelyek megfelelnek a Szerződés 81. cikkének (3) bekezdésében foglalt feltételeknek, nem tiltottak, anélkül hogy ezt előzetes határozatnak kellene megállapítania.

(3) A Szerződés 82. cikkében említett erőfölénnyel való visszaélés tiltott, anélkül hogy ezt előzetes határozatnak kellene megállapítania.

([1]) HL 124., 1962.11.28., 2751/62. o. A legutóbb az 1002/67/EGK rendelettel (HL 306., 1967.12.16., 1. o.) módosított rendelet.

([2]) A vasúti, közúti és belvízi szállítási ágazatokra vonatkozó versenyszabályok alkalmazásáról szóló 1968. július 19-i 1017/68/EGK tanácsi rendelet (HL L 175., 1968.7.23., 1. o.). A rendeletet legutóbb az 1994. évi csatlakozási okmány módosította.

([3]) A Szerződés 81. és 82. cikkének (a rendeletek címe az Európai Közösséget létrehozó szerződés cikkeinek az Amszterdami Szerződés 12. cikke szerinti átszámozására figyelemmel kiigazításra került; az eredeti hivatkozás a Szerződés 85. és 86. cikkére vonatkozott) a tengeri szállításra történő alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 1986. december 22-i 4056/86/EGK tanácsi rendelet (HL L 378., 1986.12.31., 4. o.). A rendeletet legutóbb az 1994. évi csatlakozás okmány módosította.

([4]) A légiközlekedési ágazat vállalkozásaira vonatkozó versenyszabályok alkalmazásával kapcsolatos eljárás megállapításáról szóló 1987. december 14-i 3975/87/EGK tanácsi rendelet (HL L 374., 1987.12.31., 1. o.). A legutóbb a 2410/92/EGK rendelettel (HL L 240., 1992.8.24., 18. o.) módosított rendelet.

▼B

2. cikk

Bizonyítási teher

A Szerződés 81. és 82. cikkének alkalmazásával járó bármely nemzeti vagy közösségi eljárás során a Szerződés 81. cikkének (1) bekezdése vagy 82. cikke megsértésével kapcsolatos bizonyítási terhet a jogsértést állító fél vagy hatóság viseli. Az a vállalkozás vagy a vállalkozások azon társulása, amely a Szerződés 81. cikke (3) bekezdésében foglalt kedvezményt igénybe kívánja venni, köteles bizonyítani, hogy a bekezdésben foglalt feltételek teljesülnek.

3. cikk

A Szerződés 81. és 82. cikke, valamint a nemzeti versenyjog viszonya

(1) Ha a tagállamok versenyhatóságai vagy a nemzeti bíróságok a Szerződés 81. cikkének (1) bekezdése szerinti megállapodásokra, vállalkozások társulásainak döntéseire vagy összehangolt magatartásokra, amelyek e rendelkezés értelmében befolyásolhatják a tagállamok közötti kereskedelmet, a nemzeti versenyjogot alkalmazzák, akkor az ilyen megállapodásokra, döntésekre vagy összehangolt magatartásokra a Szerződés 81. cikkét is alkalmazniuk kell. Ha a tagállamok versenyhatóságai vagy a nemzeti bíróságok a Szerződés 82. cikke által tiltott visszaélésre a nemzeti versenyjogot alkalmazzák, akkor a Szerződés 82. cikkét is alkalmazniuk kell.

(2) A nemzeti versenyjog alkalmazása nem vezethet az olyan megállapodásoknak, vállalkozások társulásai döntéseinek vagy összehangolt magatartásoknak a tilalmához, amelyek ugyan befolyásolhatják a tagállamok közötti kereskedelmet, viszont a Szerződés 81. cikke (1) bekezdésének értelmében nem korlátozzák a versenyt, vagy amelyek megfelelnek a Szerződés 81. cikke (3) bekezdésében foglalt feltételeknek, illetve amelyek valamelyik, a Szerződés 81. cikke (3) bekezdésének alkalmazásáról szóló rendelet hatálya alá tartoznak. E rendelet alapján a tagállamok nem akadályozhatók meg abban, hogy a saját területükön szigorúbb nemzeti jogszabályokat alkalmazzanak a vállalkozások által folytatott egyoldalú magatartás tilalmára vagy szankcionálására.

(3) A közösségi jog általános alapelveinek és egyéb rendelkezéseinek csorbítása nélkül az (1) és (2) bekezdés nem alkalmazható azokban az esetekben, amikor a versenyhatóságok és a tagállamok nemzeti bíróságai a vállalkozások összefonódásának ellenőrzésére vonatkozó nemzeti jogszabályokat alkalmazzák, illetve nem akadályozhatja meg a nemzeti jog azon rendelkezéseinek alkalmazását, amelyek alapvetően a Szerződés 81. és 82. cikkében előirányzott céltól eltérő célkitűzést szolgálnak.

II. FEJEZET

JOGKÖRÖK

4. cikk

A Bizottság jogköre

A Szerződés 81. és 82. cikkének alkalmazása érdekében a Bizottság az e rendeletben biztosított jogkörökkel rendelkezik.

5. cikk

A tagállamok versenyhatóságainak jogköre

A tagállamok versenyhatóságai egyedi ügyekben alkalmazhatják a Szerződés 81. és 82. cikkét. E célból saját kezdeményezésükre vagy panasz alapján a következő határozatokat hozhatják:

– előírhatják a jogsértő magatartás befejezését,

– ideiglenes intézkedéseket rendelhetnek el,

– kötelezettségvállalásokat fogadhatnak el,

▼B

– pénzbírságot, kényszerítő bírságot vagy a nemzeti joguk által biztosított egyéb szankciót szabhatnak ki.

Amennyiben a birtokukban lévő információk alapján a tilalom feltételei nem teljesülnek, olyan határozatot is hozhatnak, hogy részükről semmilyen intézkedés nem indokolt.

6. cikk

A nemzeti bíróságok jogköre

A nemzeti bíróságoknak jogköre van a Szerződés 81. és 82. cikkének alkalmazására.

III. FEJEZET

BIZOTTSÁGI HATÁROZATOK

7. cikk

Jogsértés megállapítása és megszüntetése

(1) Ha panasz vagy saját kezdeményezése alapján eljáró Bizottság megállapítja a Szerződés 81. vagy 82. cikkének megsértését, határozatban felszólíthatja, az érintett vállalkozásokat és vállalkozások társulásait, hogy fejezzék be a jogsértést. E célból az elkövetett jogsértéssel arányos, a jogsértés tényleges megszüntetéséhez szükséges mértékű, magatartásra vonatkozó vagy szerkezeti jogorvoslati intézkedéseket tehet. Szerkezeti jogorvoslati intézkedéseket csak akkor lehet megtenni, ha nem áll rendelkezésre ugyanolyan hatékony, magatartásra vonatkozó jogorvoslat, vagy ha az ugyanolyan hatékony, magatartásra vonatkozó jogorvoslat azérintett vállalkozás számára nagyobb terhet jelent, mint a szerkezeti jogorvoslati intézkedések. Ha a Bizottságnak jogos érdekében áll, azt is megállapíthatja, hogy a jogsértést a múltban követték el.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában panasz benyújtására a tagállamok, illetve azon természetes és jogi személyek jogosultak, akiknek ehhez jogos érdekük fűződik.

8. cikk

Ideiglenes intézkedések

(1) A versenyt veszélyeztető komoly és helyrehozhatatlan kár kockázata miatt felmerülő sürgős esetben a Bizottság saját kezdeményezésére, *prima facie* megállapított jogsértés alapján ideiglenes intézkedést rendelhet el.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt határozat határozott időre szól, és – amennyiben szükséges és helyénvaló – meghosszabbítható.

9. cikk

Kötelezettségvállalások

(1) Ha a Bizottság olyan határozatot szándékozik elfogadni, amely a jogsértés befejezését írja elő, és az érintett vállalkozások olyan kötelezettségvállalásokat ajánlanak fel, hogy a Bizottság által számukra az előzetes értékelésben kifejezett elvárásoknak eleget tesznek, a Bizottság határozatával ezeket a kötelezettségvállalásokat a vállalkozások számára kötelezővé teheti. Az ilyen határozat határozott időre fogadható el és azt mondja ki, hogy a Bizottság részéről semmilyen további intézkedés nem indokolható.

(2) A Bizottság az eljárást kérelemre vagy saját kezdeményezésére újraindítja:

a) amennyiben a határozat alapjául szolgáló bármely tényben jelentős változás történt;

b) amennyiben az érintett vállalkozások kötelezettségvállalásaikkal ellentétesen cselekszenek; vagy

▼B

c) amennyiben a határozat alapját a felek által szolgáltatott hiányos, pontatlan vagy félrevezető információk képezték.

10. cikk

Az alkalmazhatatlanság megállapítása

Amennyiben a Közösségnek a Szerződés 81. és 82. cikkének alkalmazásához fűződő közérdeke azt kívánja, a saját kezdeményezésére eljáró Bizottság határozatával megállapíthatja, hogy a Szerződés 81. cikke nem alkalmazható egy adott megállapodásra, vállalkozások társulásainak döntésére vagy összehangolt magatartásra akár azért, mert a Szerződés 81. cikkének (1) bekezdésében foglalt feltételek nem teljesülnek, akár azért, mert a Szerződés 81. cikkének (3) bekezdésében foglalt feltételek teljesülnek.

A Bizottság ehhez hasonló megállapítást a Szerződés 82. cikke tekintetében is tehet.

IV. FEJEZET

EGYÜTTMŰKÖDÉS

11. cikk

A Bizottság és a tagállamok versenyhatóságai közötti együttműködés

(1) A Bizottság és a tagállamok versenyhatóságai a közösségi versenyjog szabályait szoros együttműködésben alkalmazzák.

(2) A Bizottság átadja a tagállamok versenyhatóságainak az általa a 7., 8., 9. és 10. cikk, valamint a 29. cikk (1) bekezdésének alkalmazása céljából összegyűjtött legfontosabb dokumentumok másolatait. A tagállam versenyhatóságának kérelmére a Bizottság az ügy értékeléséhez szükséges egyéb meglévő dokumentumok másolatát is biztosítja a számára.

(3) Amennyiben a tagállamok versenyhatóságai a Szerződés 81. vagy 82. cikke alapján járnak el, az első hivatalos vizsgálati cselekmény előtt vagy annak megkezdése után késedelem nélkül írásban értesítik erről a Bizottságot. Ez az információ rendelkezésre bocsátható más tagállamok versenyhatóságai számára is.

(4) A tagállamok versenyhatóságai legkésőbb 30 nappal a jogsértés befejezésére felszólító határozat elfogadása, kötelezettségvállalások elfogadása vagy a csoportmentességről szóló rendeletből származó előny visszavonása előtt értesítik a Bizottságot. E célból a Bizottság rendelkezésére bocsátják az ügy összefoglalását, a tervezett határozatot vagy ennek hiányában a tervezett eljárás menetéről szóló bármely dokumentumot. Ez az információ rendelkezésre bocsátható más tagállamok versenyhatóságai számára is. A Bizottság kérelmére az eljáró versenyhatóság a Bizottság rendelkezésére bocsátja az ügy értékeléséhez szükséges, birtokában lévő egyéb dokumentumokat. A Bizottsághoz eljuttatott információ rendelkezésre bocsátható más tagállamok versenyhatóságai számára is. A nemzeti versenyhatóságok a Szerződés 81. vagy 82. cikke alapján az általuk kezelt ügy értékeléséhez szükséges információkat egymás között is kicserélhetik.

(5) A tagállamok versenyhatóságai a közösségi jog alkalmazásával járó bármely ügyben konzultálhatnak a Bizottsággal.

(6) Ha a Bizottság a III. fejezet alapján hozott határozat elfogadására irányuló eljárást kezdeményez, a tagállamok versenyhatóságainak megszűnik az a jogköre, hogy a Szerződés 81. és 82. cikkét alkalmazzák. Amennyiben az egyik tagállam versenyhatósága már eljár az ügyben, úgy a Bizottság csak a nemzeti versenyhatósággal történt konzultációt követően indíthat eljárást.

▼B

12. cikk

Információcsere

(1) A Szerződés 81. és 82. cikkének alkalmazásában a Bizottság és a tagállamok versenyhatóságai jogosultak egymásnak bármely tényszerű vagy jogi tájékoztatást megadni, és azokat bizonyítékként felhasználni, ideértve a bizalmas jellegű információt is.

(2) Az átadott információ bizonyítékként kizárólag a Szerződés 81. vagy 82. cikkének alkalmazása céljából, és csak olyan tárgyban használható fel, amellyel kapcsolatban az átadó hatóság azt gyűjtötte. Ha azonban ugyanazon ügyben a nemzeti versenyjog a közösségi versenyjoggal párhuzamosan kerül alkalmazásra, és ez nem vezet különböző eredményre, úgy az e cikk alapján átadott információ a nemzeti versenyjog alkalmazása céljából is felhasználható.

(3) Természetes személyekre történő szankció kiszabása esetén az (1) bekezdés szerint átadott információ csak akkor használható fel bizonyítékként, ha:

– az átadó hatóság joga a Szerződés 81. vagy 82. cikkének megsértésével kapcsolatban hasonló jellegű szankciót ír elő, vagy ennek hiányában

– az információt oly módon gyűjtötték össze, hogy a természetes személyek védelemhez fűződő jogának az átvevő hatóság nemzeti szabályaival azonos szintű védelmét vettékfigyelembe. Ebben az esetben azonban az átadott információt az átvevő hatóság nem használhatja fel szabadságvesztés büntetés kiszabására.

13. cikk

Az eljárás felfüggesztése vagy megszüntetése

(1) Ha két vagy több tagállam versenyhatósága elé ugyanazon megállapodás, társulás döntése vagy magatartás ellen érkezett panasz, vagy ezzel kapcsolatban saját kezdeményezésre indított eljárásban jár el a Szerződés 81. vagy 82. cikke alapján, úgy az a tény, hogy az egyik hatóság foglalkozik az üggyel, elegendő indokot szolgáltat arra, hogy a többi hatóság az előttük folyó eljárást felfüggessze, vagy a panaszt elutasítsa. Hasonlóképpen a Bizottság is elutasíthatja a panaszt azzal az indokkal, hogy az üggyel valamely tagállam versenyhatósága foglalkozik.

(2) A tagállam versenyhatósága vagy a Bizottság elutasíthatja a megállapodás, a társulás döntése vagy a magatartás ellen hozzá érkezett olyan panaszt, amellyel más versenyhatóság már foglalkozott.

14. cikk

Tanácsadó bizottság

(1) A Bizottság a 7., 8., 9., 10., 23. cikk, illetve a 24. cikk (2) bekezdése és a 29. cikk (1) bekezdése alapján hozott bármely határozat előtt egyeztet a versenykorlátozó magatartásokkal és erőfölénnyel foglalkozó tanácsadó bizottsággal.

(2) Az egyes ügyek megvitatása céljából a tanácsadó bizottság a tagállamok versenyhatóságainak képviselőiből áll. Olyan ülések esetén, amikor nem egyes ügyek kerülnek megvitatásra, a tagállam további, versenyjogi ügyekben jártas képviselője nevezhető ki. A képviselők akadályoztatásuk esetén más képviselőkkel helyettesíthetők.

(3) A konzultációra a Bizottság által összehívott és levezetett ülésen kerül sor, amelyet legalább 14 nappal azt követően kell megtartani, hogy az összehívásról szóló értesítést az ügy összefoglalójával, a legfontosabb dokumentumok megjelölésével és az előzetes határozattervezettel együtt megküldték. A 8. cikk szerinti határozatok tekintetében az ülés hét nappal a tervezett határozat rendelkező részének elküldését követően megtartható. Amennyiben a Bizottság olyan értesítést küld az ülés összehívásáról, amely a fent meghatározottnál rövidebb határidőt biztosít, az ülés a tervezett időpontban megtartható, ha a tagállamok nem tiltakoznak ez ellen. A tanácsadó bizottság írásos véleményt ad a Bizottság

▼B

előzetes határozattervezetéről. A tanácsadó bizottság akkor is adhat véleményt, ha néhány tagja hiányzik, és nincs képviselve. Egy vagy több tag kérelmére a véleményben rögzített álláspontot meg kell indokolni.

(4) A konzultációra írásbeli eljárás keretében is sor kerülhet. Ha azonban bármelyik tagállam ezt kéri, a Bizottság összehívja az ülést. Írásbeli eljárás esetén a Bizottság legalább 14 napos határidőt határoz meg, hogy a tagállamok megtegyék észrevételeiket, amelyeket továbbítanak az összes többi tagállamnak. A 8. cikk szerint hozott határozat esetén a határidő 14 nap helyett hét nap. Amennyiben a Bizottság az írásbeli eljárásra a fent meghatározottnál rövidebb határidőt határoz meg, a javasolt határidő a tagállamok tiltakozásának hiányában alkalmazható.

(5) A Bizottság a legteljesebb mértékben figyelembe veszi a tanácsadó bizottság által adott véleményt. A Bizottság tájékoztatja a tanácsadó bizottságot arról, hogyan vette figyelembe véleményét.

(6) Amennyiben a tanácsadó bizottság írásbeli véleményt nyújt be, e véleményt a határozattervezethez kell csatolni. Ha a tanácsadó bizottság a vélemény közzétételét javasolja, a Bizottság köteles a közzétételt a vállalkozások üzleti titkaik védelméhez fűződő jogos érdekeinek figyelembevételével elvégezni.

(7) A tagállam versenyhatóságának kérelmére a Bizottság a Szerződés 81. vagy 82. cikke alapján a tagállam versenyhatósága által kezelt ügyeket vesz fel a tanácsadó bizottság napirendjére. ABizottság erről saját kezdeményezésére is dönthet. A Bizottság mindkét esetben köteles erről az érintett versenyhatóságot értesíteni.

A tagállam versenyhatósága ilyen felkérést különösen abban az esetben tehet, ha a Bizottság a 11. cikk (6) bekezdése alapján szándékozik eljárást indítani.

A tanácsadó bizottság nem ad véleményt azokról az ügyekről, amelyekkel a tagállamok versenyhatóságai foglalkoznak. A tanácsadó bizottság a közösségi versenyjoggal kapcsolatos általános kérdéseket is megvitathat.

15. cikk

A nemzeti bíróságokkal való együttműködés

(1) A Szerződés 81. vagy 82. cikke alkalmazására vonatkozó eljárás során a tagállamok bíróságai felkérhetik a Bizottságot arra, hogy részükre a Bizottság a birtokában lévő információt átadja, vagy véleményt nyújtson a közösségi versenyjog alkalmazására vonatkozó kérdésekben.

(2) A tagállamok a nemzeti bíróságok által hozott valamennyi olyan írásbeli ítélet másolatát kötelesek a Bizottság részére eljuttatni, amelyekben a Szerződés 81. vagy 82. cikkének alkalmazásáról döntöttek. Az ilyen másolatot késedelem nélkül el kell küldeni az után, hogy a feleket a teljes írásbeli ítéletről tájékoztatták.

(3) A tagállamok saját kezdeményezésükre eljáró versenyhatóságai írásbeli észrevételeket nyújthatnak be a tagállamok bíróságainak a Szerződés 81. vagy 82. cikkének alkalmazására vonatkozó ügyekben. A tagállamok versenyhatóságai az érintett bíróság hozzájárulásával szóbeli észrevételeket is tehetnek a tagállamok nemzeti bíróságainak. Amennyiben a Szerződés 81. vagy 82. cikkének egységes alkalmazása megkívánja, a saját kezdeményezésére eljáró Bizottság írásbeli észrevételeket nyújthat be a tagállamok bíróságainak. A Bizottság az érintett bíróság hozzájárulásával szóbeli észrevételeket is tehet.

A tagállamok versenyhatóságai és a Bizottság – kizárólag az észrevételek elkészítése céljából – felkérhetik az érintett tagállam bíróságát, hogy az ügy értékeléséhez szükséges dokumentumokat adja át, illetve gondoskodjon azok átadásáról.

(4) Ez a cikk nem érinti a tagállamok versenyhatóságai számára a tagállam joga által biztosított, a bíróságok előtt tett észrevételekre vonatkozó tágabb jogköröket.

▼B

16. cikk

A közösségi versenyjog egységes alkalmazása

(1) Amennyiben a nemzeti bíróságok hoznak határozatot a Szerződés 81. vagy 82. cikkének hatálya alá tartozó olyan megállapodásokról, döntésekről vagy magatartásokról, amelyek már bizottsági határozat tárgyát képezik, nem hozhatnak a Bizottság által elfogadott határozattal ellentétes határozatot. Kerülniük kell továbbá az olyan határozat kibocsátását, amely ellentétben állna a Bizottság által kezdeményezett eljárásban a Bizottság által tervezett határozattal. E célból a nemzeti bíróság felmérheti, hogy szükséges-e az előtte folyó eljárást felfüggeszteni. Ez a kötelezettség nem érinti a Szerződés 234. cikke szerinti jogokat és kötelezettségeket.

(2) Amennyiben a tagállamok versenyhatóságai hoznak határozatot a Szerződés 81. vagy 82. cikkének hatálya alá tartozó olyan megállapodásokról, döntésekről vagy magatartásokról, amelyek már bizottsági határozat tárgyát képezik, nem hozhatnak a Bizottság által elfogadott határozattal ellentétes határozatot.

V. FEJEZET

VIZSGÁLATI JOGKÖRÖK

17. cikk

A gazdasági ágazatoknak és a megállapodások típusainak vizsgálata

(1) Amennyiben a tagállamok közötti kereskedelem alakulása, az árak merevsége vagy egyéb körülmények azt jelzik, hogy a közöspiaci verseny esetleg korlátozott vagy torzult, a Bizottság megvizsgálhatja a gazdaság meghatározott ágazatát vagy ágazatokon átnyúlóan a megállapodások valamely típusát. E vizsgálat során a Bizottság felkérheti a vállalkozásokat vagy a vállalkozások társulásait, hogy a Szerződés 81. és 82. cikkének végrehajtásához szükséges információkat nyújtsanak be, valamint e cél érdekében helyszíni vizsgálatokat folytathat le.

A Bizottság konkrétan kérheti az érintett vállalkozásokat vagy vállalkozások társulásait, hogy tájékoztassák megállapodásaikról, döntéseikről és összehangolt magatartásaikról.

A Bizottság közzéteheti a gazdaság meghatározott ágazataiban vagy az ágazatokon átnyúlóan egy meghatározott megállapodástípusban végzett vizsgálatának eredményeiről készült jelentést, és bekérheti az érdekelt felek észrevételeit.

(2) A 14., 18., 19., 20., 22., 23. és 24. cikket értelemszerűen kell alkalmazni.

18. cikk

Információkérés

(1) A Bizottság az e rendeletben ráruházott feladatok teljesítése érdekében egyszerű kérelem vagy határozat formájában felkérheti a vállalkozásokat vagy vállalkozások társulásait, hogy nyújtsanak be minden szükséges információt.

(2) Az egyszerű információkérésnek a vállalkozás vagy a vállalkozások társulása részére történő megküldésekor a Bizottság közli a kérelem jogalapját és célját, meghatározza, milyen információra van szükség, és meghatározza azt a határidőt, amelyen belül az információt be kell nyújtani, és utal azokra a szankciókra, amelyeket a hiányos vagy félrevezető információnyújtás esetére a 23. cikk előír.

(3) Ha a Bizottság határozat útján kéri a vállalkozásokat vagy a vállalkozások társulásait az információszolgáltatásra, közli a kérelem jogalapját és célját, meghatározza, milyen információra van szükség, és meghatározza azt a határidőt, amelyen belül az információt be kell nyújtani. A Bizottság utal a 23. cikkben előírt szankciókra, valamint utal a 24. cikkben előírt szankciókra vagy kiszabja azokat. Utal továbbá arra a jogra, hogy határozata a Bírósággal felülvizsgáltatható.

▼B

(4) A vállalkozások tulajdonosai vagy képviselői, és jogi személyek, társaságok, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező társulások esetén a jogszabály vagy a létesítő okirat által képviseletre felhatalmazott személyek benyújtják az érintett vállalkozás vagy vállalkozások társulása nevében a kért információt. A megfelelően meghatalmazott ügyvédek az ügyfelük nevében jogosultak az információ benyújtására. Az utóbbiak teljes mértékben felelősek az átadott információ hiányos, pontatlan vagy félrevezető voltáért.

(5) A Bizottság késedelem nélkül köteles az egyszerű kérelmet vagy a határozatot azon tagállam versenyhatóságának továbbítani, amelynek területén a vállalkozásnak vagy a vállalkozások társulásának a székhelye található, valamint azon tagállam versenyhatóságának, amelynek területe érintett.

(6) A tagállamok kormányai és versenyhatóságai a Bizottság kérelmére, a Bizottság rendelkezésére bocsátanak minden ahhoz szükséges információt, hogy az e rendeletben ráruházott feladatokat végrehajtsa.

19. cikk

Nyilatkozatok felvételének joga

(1) A Bizottság az e rendeletben ráruházott feladatok teljesítése érdekében adatokat kérhet minden olyan természetes vagy jogiszemélytől, aki hozzájárul ahhoz, hogy a vizsgálat tárgyára vonatkozó információk beszerzése céljából kikérdezzék.

(2) Amennyiben az (1) bekezdés szerinti kikérdezés a vállalkozás helyiségeiben történik, a Bizottság értesíti annak a tagállamnak a versenyhatóságát, amelynek területén a kikérdezés történik. Amennyiben a tagállam versenyhatósága igényli, tisztviselői segíthetnek a Bizottság által a kikérdezés lefolytatására felhatalmazott tisztviselőknek és egyéb kísérő személyeknek.

20. cikk

A Bizottság helyszíni vizsgálati jogköre

(1) A Bizottság az e rendeletben ráruházott feladatok teljesítése érdekében a vállalkozásokkal és a vállalkozások társulásaival kapcsolatos minden szükséges helyszíni vizsgálatot lefolytathat.

(2) A Bizottság által a helyszíni vizsgálat lefolytatására felhatalmazott tisztviselők és egyéb kísérő személyek jogában áll, hogy:

a) a vállalkozásoknak és vállalkozások társulásainak bármely helyiségébe, területére és közlekedési eszközébe belépjenek;

b) az üzletmenethez kapcsolódó könyveket és más feljegyzéseket megvizsgálják, függetlenül attól, hogy milyen eszközön tárolják ezeket;

c) bármilyen formában elkészítsék vagy megszerezzék az ilyen könyvek vagy feljegyzések másolatát vagy kivonatát;

d) a helyszíni vizsgálathoz szükséges időre és mértékben lepecsételjenek bármilyen üzlethelyiségeket és könyveket vagy nyilvántartásokat;

e) magyarázatot kérjenek a vállalkozás vagy a vállalkozások társulásának bármely képviselőjétől vagy dolgozójától az ellenőrzés céljához és tárgyához kapcsolódó tényről vagy dokumentumról, valamint a választ rögzítsék.

(3) A Bizottság által a helyszíni vizsgálat lefolytatására felhatalmazott tisztviselők és egyéb kísérő személyek jogkörüket írásbeli meghatalmazás felmutatásával gyakorolják, amely meghatározza a helyszíni vizsgálat tárgyát és célját, valamint a 23. cikkben meghatározott büntetéseket arra az esetre, ha az üzlethez kapcsolódó könyvek és egyéb nyilvántartások hiányosak, vagy ha az e cikk (2) bekezdése alapján feltett kérdésekre adott válaszok pontatlanok vagy félrevezetők. A Bizottság a helyszíni vizsgálat előtt megfelelő időben értesítést küld a vizsgálatról azon tagállam versenyhatóságának, amelynek területén a vizsgálatra sor kerül.

▼B

(4) A vállalkozások és vállalkozások társulásai kötelesek magukat a Bizottság által határozatban elrendelt helyszíni vizsgálatnak alávetni. A határozat meghatározza a helyszíni vizsgálat tárgyát és célját, megjelöli a vizsgálat kezdetének napját, és feltünteti a 23. és 24. cikkben előírt büntetéseket, valamint azt a jogot, hogy a határozat a Bírósággal felülvizsgáltatható. A Bizottság az ilyen határozatot azon tagállam versenyhatóságával történt konzultáció után hozza meg, amelynek területén a helyszíni vizsgálatra sor kerül.

(5) Azon tagállam tisztviselői vagy versenyhatósága által meghatalmazott vagy kijelölt egyéb személyek, amelynek területén a helyszíni vizsgálatra sor kerül, a hatóság vagy a Bizottság kérelmére aktívan segítik a Bizottság által meghatalmazott tisztviselőket és más kísérő személyeket. Ennek érdekében a (2) bekezdésben említett jogkörök illetik meg őket.

(6) Amennyiben a tisztviselők és a Bizottság által meghatalmazott egyéb kísérő személyek megállapítják, hogy valamely vállalkozás az e cikk szerint elrendelt helyszíni vizsgálatot akadályozza, az érintett tagállam megfelelő segítséget nyújt – ha szükséges – a rendőrség vagy azzal egyenértékű végrehajtó hatóság támogatását kérve annak érdekében, hogy a fenti személyek a helyszíni vizsgálatot elvégezhessék.

(7) Amennyiben a (6) bekezdésben előírt segítségnyújtáshoz a nemzeti szabályok szerint bíróság engedélyére van szükség, ezt azengedélyt meg kell kérni. Ez az engedély elővigyázatossági intézkedésként is kérhető.

(8) A (7) bekezdésben említett engedélyre vonatkozó kérelem esetén a nemzeti bíróság ellenőrzi, hogy a Bizottság határozata hiteles-e, és az előirányzott kényszerítő intézkedések nem önkényesek, illetve túlzottake a helyszíni vizsgálat tárgyának figyelembevételével. A nemzeti bíróság a kényszerítő intézkedések arányosságának ellenőrzése során közvetlenül vagy a tagállam versenyhatóságán keresztül részletes magyarázatot kérhet a Bizottságtól különösen arra vonatkozóan, hogy a Bizottságnak milyen alapon van gyanúja a Szerződés 81. és 82. cikke megsértésére, valamint hogy mennyire komoly a gyanús jogsértés, illetve milyen jelleggel keveredett az ügybe az érintett vállalkozás. Ugyanakkor a nemzeti bíróság nem kérdőjelezheti meg a helyszíni vizsgálat szükségességét, és nem követelheti, hogy bocsássák rendelkezésére a Bizottság irataiban lévő adatokat. A bizottsági határozat jogszerűségét kizárólag a Bíróság vizsgálhatja felül.

21. cikk

Egyéb helyiségek helyszíni vizsgálata

(1) Ha ésszerűen gyanítható, hogy az üzletmenethez és a helyszíni vizsgálat tárgyához kapcsolódó, a Szerződés 81. vagy 82. cikke megsértésének bizonyítására vonatkozó könyveket vagy egyéb nyilvántartásokat egyéb helyiségben, területen vagy közlekedési eszközön tárolják – ideértve az igazgatók, vezetők és a vállalkozások és vállalkozások társulásai egyéb dolgozóinak otthonát –, a Bizottság határozatával elrendelheti az ilyen egyéb helyiségek, területek és közlekedési eszközök helyszíni vizsgálatát.

(2) A határozat megállapítja a helyszíni vizsgálat tárgyát és célját, kijelöli a kezdés időpontját, valamint feltünteti a határozat elleni, Bíróság általi felülvizsgálat jogát. A határozatnak elsősorban meg kell állapítania, milyen okok vezették a Bizottságot arra a következtetésre, hogy a gyanú az (1) bekezdés szerint fennáll. A Bizottság azt követően hozza meg ezt a határozatot, miután konzultált azon tagállam versenyhatóságával, amelynek területén a helyszíni vizsgálatra sor kerül.

(3) Az (1) bekezdés alapján elfogadott határozat nem hajtható végre az érintett tagállam nemzeti bíróságának előzetes jóváhagyása nélkül. A nemzeti bírósága ellenőrzi, hogy a Bizottság határozata hiteles-e, és az előirányzott kényszerítő intézkedések nem önkényesek, illetve túlzottake, különös tekintettel a gyanított jogsértés komolyságára, a kért bizonyíték jelentőségére, az adott vállalkozás érintettségére és annak ésszerű valószínűségére, hogy a helyszíni vizsgálat tárgyához kapcsolódó üzleti könyvek és nyilvántartások azon helyiségekben vannak, amelyekre az

▼B

engedélyt kérik. A nemzeti bíróság közvetlenül vagy a tagállam versenyhatóságán keresztül részletes magyarázatot kérhet a Bizottságtól az ahhoz szükséges tényezőkről, amelyek lehetővé teszik a kitűzött kényszerítő intézkedések arányosságának ellenőrzését.

Ugyanakkor a nemzeti bíróság nem kérdőjelezheti meg a helyszíni vizsgálat szükségességét, és nem követelheti meg, hogy bocsássák rendelkezésére a Bizottság irataiban foglalt adatokat. A bizottsági határozat jogszerűségét kizárólag a Bíróság vizsgálhatja felül.

(4) A Bizottság által az e cikk (1) bekezdésével összhangban elrendelt helyszíni vizsgálat lefolytatására felhatalmazott tisztviselők és egyéb kísérő személyek a 20. cikk (2) bekezdésének a), b) és c) pontjában foglalt jogkörökkel rendelkeznek. A 20. cikk (5) és (6) bekezdést értelemszerűen kell alkalmazni.

22. cikk

A tagállamok versenyhatóságai által végzett vizsgálatok

(1) A tagállam versenyhatósága saját területén, saját nemzeti joga alapján bármely vizsgálatot vagy ténymegállapító intézkedést elvégezhet egy másik tagállam versenyhatósága nevében és költségére annak megállapítása érdekében, hogy megsértették-e a Szerződés 81. vagy 82. cikkét. Az összegyűjtött információk cseréje és felhasználása a 12. cikkel összhangban történik.

(2) A tagállamok versenyhatóságai lefolytatják a Bizottság kérelmére a Bizottság által a 20. cikk (1) bekezdése alapján szükségesnek tartott vagy a 20. cikk (4) bekezdése alapján határozattal elrendelt vizsgálatokat. A tagállamok versenyhatóságainak a vizsgálatok lefolytatásáért felelős tisztviselői, valamint az általuk meghatalmazott vagy kijelölt személyek jogaikat a nemzeti jogukkal összhangban gyakorolják.

Amennyiben a Bizottság vagy annak a tagállamnak a versenyhatósága, amelynek területén a vizsgálatra sor kerül, ezt igényli, a Bizottság által felhatalmazott tisztviselők és egyéb kísérő személyek az érintett hatóság tisztviselőinek segítséget nyújthatnak.

VI. FEJEZET

SZANKCIÓK

23. cikk

Bírságok

(1) A Bizottság határozattal bírságot szabhat ki a vállalkozásokra és vállalkozások társulásaira, amelynek mértéke nem haladhatja meg az előző üzleti év teljes forgalmának 1 %-át, amennyiben azok szándékosan vagy gondatlanul:

a) téves, hiányos vagy félrevezető információval szolgálnak a 17. cikk vagy a 18. cikk (2) bekezdése szerint feltett kérdésre;

b) téves vagy félrevezető információval szolgálnak, vagy a meghatározott időn belül nem szolgálnak információval a 17. cikk vagy a 18. cikk (3) bekezdése szerint elfogadott határozat által feltett kérdésre;

c) a 20. cikk alá tartozó vizsgálat során az üzlethez kapcsolódóan kért könyveket vagy egyéb nyilvántartásokat hiányos formában nyújtják be, vagy a 20. cikk (4) bekezdése szerint elfogadott határozat által elrendelt helyszíni vizsgálatnak nem vetik alá magukat;

d) a 20. cikk (2) bekezdésének e) pontjával összhangban feltett kérdésre válaszolva,

   – téves vagy félrevezető választ adnak,

   – a Bizottság által megadott időn belül elmulasztják helyesbíteni a személyzetük valamely tagja által adott téves, hiányos vagy félrevezető választ, vagy

▼B

– elmulasztják vagy megtagadják a 20. cikk (4) bekezdése alapján elfogadott határozattal elrendelt helyszíni vizsgálat tárgyához és céljához kapcsolódó tényekre vonatkozó teljes válaszok megadását;

e) a 20. cikk (2) bekezdésének d) pontjával összhangban a Bizottság által felhatalmazott tisztviselők vagy egyéb kísérő személyek által elhelyezett zárakat feltörik.

(2) A Bizottság határozattal bírságot szabhat ki a vállalkozásokra vagy vállalkozások társulásaira, amennyiben azok akár szándékosan, akár gondatlanságból:

a) megsértik a Szerződés 81. vagy 82. cikkét; vagy

b) megszegik a 8. cikk alá tartozó ideiglenes intézkedést elrendelő határozatot; vagy

c) nem teljesítik a 9. cikk szerinti határozat alapján kötelező érvényű kötelezettségvállalást.

A jogsértésben részt vevő vállalkozások és vállalkozások társulásai tekintetében a bírság egyenként nem haladhatja meg az előző üzleti év teljes forgalmának 10 %-át.

Amennyiben egy társulás jogsértése a tagok tevékenységéhez kapcsolódik, a bírság nem haladhatja meg a társulás jogsértésével érintett piacon működő tagjai teljes forgalma összegének 10 %-át.

(3) A bírság mértékének meghatározásakor tekintetbe kell venni mind a jogsértés súlyát, mind annak időtartamát.

(4) Ha a bírságot vállalkozások társulása esetén a tagok forgalmának figyelembevételével szabják ki, és a társulás nem fizetőképes,a társulás köteles a bírság összegének fedezése érdekében tagjaitól hozzájárulást kérni.

Amennyiben a Bizottság által megszabott időn belül a társulás nem kapta meg a hozzájárulásokat, a Bizottság a bírság megfizetését közvetlenül bármelyik olyan vállalkozástól követelheti, amelynek képviselői a társulás érintett döntéshozó testületének tagjai voltak.

Miután a Bizottság a második albekezdés alapján már felszólított a fizetésre – amennyiben a bírság teljes összegét kell megfizetni –, a Bizottság a fennmaradó rész megfizetését a társulás bármely olyan tagjától követelheti, amely annak a piacnak az aktív szereplője volt, amelyen a jogsértés megtörtént.

A Bizottság a második és harmadik albekezdés alapján nem követelheti a fizetést olyan vállalkozásoktól, amelyek bizonyítják, hogy a társulás jogsértő döntését nem hajtották végre, és vagy nem volt tudomásuk annak létezéséről, vagy attól aktívan távol tartották magukat, még a Bizottság vizsgálatának megkezdése előtt.

A bírság megfizetése tekintetében egyik vállalkozás pénzügyi felelőssége sem haladhatja meg az előző üzleti éve teljes forgalmának 10 %-át.

(5) Az (1) és (2) bekezdés szerint hozott határozatok nem büntetőjogi jellegűek.

24. cikk

Kényszerítő bírságok

(1) A Bizottság határozat útján a vállalkozásokra vagy vállalkozások társulásaira a határozatban megjelölt naptól számítva, az előző üzleti évben bonyolított átlagos napi forgalmuk 5 %-át meg nem haladó mértékű kényszerítő bírságot szabhat ki vállalkozások vagy vállalkozások társulásaira annak kikényszerítése érdekében, hogy:

a) a 7. cikk értelmében hozott határozattal összhangban szüntessék meg a Szerződés 81. cikke vagy 82. cikke megsértését;

b) a 8. cikk értelmében hozott ideiglenes intézkedéseket elrendelő határozatot tartsák be;

c) a 9. cikk értelmében hozott határozattal kötelezővé tett kötelezettségvállalást teljesítsék;

▼B

d) a 17. cikk vagy a 18. cikk (3) bekezdése értelmében hozott határozat útján kért teljes körű megfelelő tájékoztatással szolgáljanak;

e) a 20. cikk (4) bekezdése alapján hozott határozatban elrendelt helyszíni vizsgálatnak vessék alá magukat.

(2) Amennyiben a vállalkozások vagy vállalkozások társulásai teljesítették a kényszerítő bírság által érvényesíteni kívánt kötelezettséget, a Bizottság a kényszerítő bírság végleges összegét az eredeti határozatban foglalthoz képest alacsonyabb összegben is meghatározhatja. A 23. cikk (4) bekezdését ennek megfelelően kell alkalmazni.

VII. FEJEZET

ELÉVÜLÉSI IDŐK

25. cikk

A szankciók kiszabására vonatkozó elévülési idők

(1) A 23. és 24. cikk alapján a Bizottságra ruházott jogkörökre a következő elévülési idők vonatkoznak:

a) három év az információkérésre vagy a helyszíni vizsgálatok lebonyolítására vonatkozó rendelkezések megsértése esetén;

b) öt év minden más jogsértés esetén.

(2) Az elévülési idő a jogsértés elkövetésének napján kezdődik. Folyamatos vagy ismétlődő jogsértések esetén azonban az elévülési idő a jogsértés megszűnésének napján kezdődik.

(3) A bírságok vagy kényszerítő bírságok elévülési idejét megszakítja a Bizottság vagy valamely tagállam versenyhatósága által a jogsértés tekintetében vizsgálat vagy eljárás céljából tett bármilyen intézkedés. Az elévülési idő azon a napon szakad meg, amelyen legalább egy olyan vállalkozás vagy vállalkozások legalább egy olyan társulása értesítést kap az intézkedésről, amely részt vett a jogsértésben. Az elévülési időt megszakító intézkedések közé tartoznak különösen a következők:

a) a Bizottság vagy valamely tagállam versenyhatóságának írásbeli adatkérése;

b) a Bizottság vagy valamely tagállam versenyhatósága által saját tisztviselői számára kibocsátott, vizsgálatok lefolytatására vonatkozó írásbeli megbízás;

c) a Bizottság vagy valamely tagállam versenyhatósága által kezdeményezett eljárás;

d) a Bizottság vagy valamely tagállam versenyhatóságának kifogásközléséről szóló értesítés.

(4) Az elévülési idő megszakadása a jogsértésben részt vevő összes vállalkozásra vagy a vállalkozások összes ilyen társulására nézve bekövetkezik.

(5) Az elévülési idő minden megszakadás után újrakezdődik. Az elévülési idő azonban legkésőbb azon a napon jár le, amelyen az elévülési idő kétszeresének megfelelő időszak eltelt anélkül, hogy a Bizottság bírságot vagy kényszerítő bírságot szabott volna ki. Ez az időszak meghosszabbodik azzal az időszakkal, ameddig a (6) bekezdés szerint az elévülés nyugszik.

(6) A bírságok vagy kényszerítő bírságok kiszabására vonatkozó elévülés mindaddig nyugszik, amíg a Bizottság határozata a Bíróság előtt folyamatban lévő eljárás tárgyát képezi.

26. cikk

A szankciók végrehajtásának elévülési ideje

(1) A Bizottság a 23. és 24. cikk értelmében hozott határozatainak végrehajtására vonatkozó jogköre öt év alatt évül el.

(2) Az elévülési idő a határozat jogerőssé válásának napján kezdődik.

▼B

(3) A büntetések végrehajtására vonatkozó elévülési időt megszakítja:

a) a bírság vagy kényszerítő bírság eredeti összegét megváltoztató vagy a megváltoztatásra irányuló kérelmet elutasító határozatról szóló értesítés;

b) a Bizottságnak vagy a Bizottság kérelmére eljáró valamely tagállamnak a bírság vagy kényszerítő bírság megfizetésének kikényszerítésére irányuló intézkedése.

(4) Az elévülési idő minden egyes megszakítás után újrakezdődik.

(5) A szankciók végrehajtására vonatkozó elévülési idő mindaddig nyugszik, amíg:

a) a kötelezett fizetési haladékot kap;

b) a kifizetés kikényszerítését a Bíróság határozata értelmében felfüggesztik.

VIII. FEJEZET

MEGHALLGATÁSOK ÉS SZAKMAI TITOKTARTÁS

27. cikk

A felek, a panaszosok és más harmadik személyek meghallgatása

(1) A 7., 8., 23. cikkben és a 24. cikk (2) bekezdésében meghatározott határozatok meghozatala előtt a Bizottság az általalefolytatott eljárás alá vont vállalkozásoknak vagy vállalkozások társulásainak lehetőséget nyújt arra, hogy meghallgassák őket a Bizottság által kifogásolt kérdésekkel kapcsolatban. A Bizottság csak olyan kifogásokra alapozhatja határozatát, amelyekre az érintett felek megtehették észrevételeiket. A panaszosok szorosan kapcsolódnak az eljáráshoz.

(2) Az érintett felek védekezéshez való jogát az eljárás során teljes mértékben tiszteletben kell tartani. Jogukban áll a Bizottság irataiba a vállalkozások üzleti titkaik védelmére irányuló jogos érdekének figyelembevételével betekinteni. A betekintési jog nem terjed ki a bizalmas jellegű információkra és a Bizottság vagy a tagállamok versenyhatóságainak belső dokumentumaira. A betekintési jog különösen nem terjed ki a Bizottság és a tagállamok versenyhatóságai közti levelezésre, illetve a tagállamok versenyhatóságainak egymás közötti levelezésére, ideértve a 11. és 14. cikk alapján készült dokumentumokat. E bekezdés egyik rendelkezése sem sérti a Bizottságot abban, hogy a jogsértés bizonyításához szükséges információt feltárja és felhasználja.

(3) Ha a Bizottság ezt szükségesnek tartja, meghallgathat más természetes vagy jogi személyeket is. Az ilyen személyek által a meghallgatásra vonatkozóan benyújtott kérelmet meg kell adni abban az esetben, ha kellő érdekeltséget bizonyítanak. A tagállamok versenyhatóságai is felkérhetik a Bizottságot más természetes vagy jogi személyek meghallgatására.

(4) Amennyiben a Bizottság a 9. vagy 10. cikk értelmében határozatot kíván elfogadni, közzéteszi az ügy tömör összefoglalóját és a kötelezettségvállalások vagy a javasolt intézkedés fő tartalmát. Az érdekelt harmadik felek a Bizottság közleményében meghatározott, legalább egy hónapos határidőn belül nyújthatják be észrevételeiket. A közzététel tekintetbe veszi a vállalkozások ahhoz fűződő jogos érdekét, hogy üzleti titkaikat megőrizzék.

28. cikk

Szakmai titoktartás

(1) A 12. és 15. cikk csorbítása nélkül a 17-22. cikk értelmében gyűjtött információkat csak arra a célra lehet felhasználni, amelyre beszerezték azokat.

(2) A 11., 12., 14., 15. és 27. cikkben előirányzott információ cseréjének és felhasználásának csorbítása nélkül a Bizottság és a tagállamok versenyhatóságai, ezek tisztviselői, alkalmazottai és az e hatóságok felügyelete alatt dolgozó egyéb személyek, valamint a tagállamok egyéb

▼B

hatóságainak tisztviselői és köztisztviselői nem tárhatják fel az e rendelet alapján általuk szerzett vagy közöttük kicserélt olyan jellegű információkat, amelyek a szakmai titoktartási kötelezettség alá tartoznak. Ez a kötelezettség vonatkozik továbbá a tagállamoknak a 14. cikk alapján a tanácsadó bizottság ülésein részt vevő valamennyi képviselőjére és szakértőjére.

IX. FEJEZET

MENTESSÉGRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

29. cikk

Az egyedi esetekben alkalmazott visszavonás

(1) Amennyiben a valamely tanácsi rendeletben, például a 19/65/EGK, a 2821/71/EGK, a 3976/87/EGK, az 1534/91/EGK vagy a 479/92/EGK rendeletben a Szerződés 81. cikke (3) bekezdésének rendelettel történő alkalmazására felhatalmazott Bizottság a Szerződés 81. cikke (1) bekezdését a megállapodások, a vállalkozások társulásai által hozott döntések vagy az összehangolt magatartások egyes csoportjaira nézve alkalmazhatatlannak nyilvánította, saját kezdeményezésére vagy panasz esetén visszavonhatja az ilyen mentességre vonatkozó rendelet által nyújtott kedvezményt, amennyiben megállapítja, hogy egy egyedi esetben amentességre vonatkozó rendelet alá tartozó megállapodás, döntés vagy összehangolt magatartás olyan hatással jár, amely összeegyeztethetetlen a Szerződés 81. cikkének (3) bekezdésével.

(2) Amennyiben az (1) bekezdésben említett egyik bizottsági rendelet alá tartozó megállapodás, vállalkozások társulásai által hozott döntés vagy összehangolt magatartás a Szerződés 81. cikke (3) bekezdésével összeegyeztethetetlen hatással jár egy tagállam területén vagy annak az elkülönült földrajzi piac minden jellemzőjével rendelkező részén, az adott tagállam versenyhatósága visszavonhatja a rendelet nyújtotta előnyöket az adott terület tekintetében.

X. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

30. cikk

Határozatok közzététele

(1) A Bizottság az általa a 7-10., 23. és 24. cikk értelmében hozott határozatokat közzéteszi.

(2) A közzététel során megadja a felek nevét és a határozat fő tartalmát, ideértve a kiszabott szankciókat. Tekintetbe veszi a vállalkozások ahhoz fűződő jogos érdekét, hogy üzleti titkaikat megőrizzék.

31. cikk

A Bíróság felülvizsgálata

A Bíróság korlátlan jogkörrel rendelkezik az olyan határozatok felülvizsgálatára, amelyekben a Bizottság bírságot vagy kényszerítő bírságot határozott meg. A Bíróság törölheti, csökkentheti vagy növelheti a kiszabott bírság vagy kényszerítő bírság összegét.

32. cikk

Kizárások

Ez a rendelet nem alkalmazandó:

a) a 4056/86/EGK rendelet 1. cikke (3) bekezdésének a) pontjában meghatározott nemzetközi, tramphajózási szolgáltatásra;

b) azokra a tengerszállítási szolgáltatásokra, amelyek kizárólag egyazon tagállam kikötői között zajlanak a 4056/86/EGK rendelet 1. cikke (2) bekezdésében foglaltak szerint.

▼M1

▼B

33. cikk

Végrehajtási rendelkezések

(1) A Bizottság felhatalmazással rendelkezik arra, hogy e rendelet alkalmazása érdekében megfelelő intézkedéseket hozzon. Az intézkedések vonatkozhatnak többek között:

a) a 7. cikk értelmében benyújtott panaszok formájára, tartalmára és egyéb részleteire, valamint a panaszok elutasítására vonatkozó eljárásra;

b) a 11. cikkben meghatározott információcserével és konzultációval kapcsolatos gyakorlati intézkedésekre;

c) a 27. cikkben meghatározott meghallgatásokkal kapcsolatos gyakorlati intézkedésekre.

(2) Az (1) bekezdés szerinti bármilyen intézkedés elfogadása előtt a Bizottság közzéteszi annak tervezetét, és minden érdekelt felet felszólít arra, hogy a Bizottság által meghatározott, legalább 1hónapos határidőn belül véleményezzék azt. Az intézkedéstervezet közzététele és az intézkedés elfogadása előtt a Bizottság konzultál a versenykorlátozó magatartásokkal és erőfölénnyel foglalkozó tanácsadó bizottsággal.

XI. FEJEZET

ÁTMENETI, MÓDOSÍTÓ ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

34. cikk

Átmeneti rendelkezések

(1) A 17. rendelet 2. cikke értelmében a Bizottsághoz benyújtott kérelmek, az említett rendelet 4. és 5. cikke értelmében tett bejelentések és az ezeknek megfelelő, az 1017/68/EGK, a 4056/86/EGK és a 3975/87/EGK rendelet értelmében benyújtott kérelmek és bejelentések e rendelet alkalmazásának napjától kezdődően elévülnek.

(2) E rendelet alkalmazásának céljaira a 17. rendelet, valamint az 1017/68/EGK, a 4056/86/EGK és a 3975/87/EGK rendelet értelmében tett eljárási intézkedések továbbra is érvényben vannak.

35. cikk

A tagállamok versenyhatóságainak kijelölése

(1) A tagállamok úgy jelölik ki a Szerződés 81. és 82. cikkének alkalmazásáért felelős versenyhatóságot vagy versenyhatóságokat, hogy e rendelet rendelkezéseit hatékonyan betartsák. 2004. május 1. előtt meg kell hozni az ahhoz szükséges intézkedéseket, hogy e hatóságok felhatalmazást kapjanak a fenti cikkek alkalmazására. A kijelölt hatóságok között lehetnek bíróságok is.

(2) Amennyiben a közösségi versenyjog végrehajtásával nemzeti közigazgatási hatóságokat és bíróságokat bíznak meg, a tagállamok ezekhez a különböző – akár közigazgatási, akár igazságügyi – nemzeti hatóságokhoz eltérő jogköröket és funkciókat rendelhetnek.

(3) A 11. cikk (6) bekezdésének következményei érintik a tagállamok által kijelölt hatóságokat, ideértve azokat a bíróságokat, amelyek az 5. cikkben előirányzott határozattípusok előkészítése és elfogadása tekintetében látnak el funkciókat. A 11. cikk (6) bekezdésének következményei nem terjednek ki a bíróságokra, amennyiben azok az 5. cikkben ismertetett határozattípusok tekintetében felülvizsgálati bíróságként járnak el.

(4) A (3) bekezdéstől függetlenül azokban a tagállamokban, ahol az 5. cikkben ismertetett bizonyos határozattípusok elfogadásához valamely hatóság a jogsértés ellen eljáró hatóságtól eltérő és elkülönülő bíróság előtt eljárást indít – feltéve hogy e bekezdés feltételeit betartják –, a 11.

▼B

cikk (6) bekezdésének következményei az ügyben a jogsértés ellen eljáró hatóságra korlátozódnak, amely visszavonja a bírósághoz benyújtott keresetét, ha a Bizottság az eljárást megkezdi, és ezzel a visszavonással a nemzeti eljárás ténylegesen befejeződik.

36. cikk

Az 1017/68/EGK rendelet módosítása

Az 1017/68/EGK rendelet a következőképpen módosul:

1. A 2. cikk hatályát veszti.

2. A 3. cikk (1) bekezdésében az „A 2. cikkben meghatározott tilalom” kifejezés helyébe az „A Szerződés 81. cikke (1) bekezdése szerinti tilalom” kifejezés lép.

3. A 4. cikk a következőképpen módosul:

   a) az (1) bekezdésben az „A (2) cikkben említett megállapodások, döntések és összehangolt magatartások” kifejezés helyébe az „A Szerződés 81. cikkének (1) bekezdése szerinti megállapodások, döntések és összehangolt magatartások” kifejezés lép;

   b) a (2) bekezdés helyébe a következő rendelkezés lép:

      „(2) Ha az (1) bekezdés hatálya alá tartozó bármilyen megállapodás, döntés vagy összehangolt magatartás megvalósítása adott esetben a Szerződés 81. cikke (3) bekezdésében foglalt követelményekkel összeegyeztethetetlen hatásokkal járna, a vállalkozások vagy vállalkozások társulásai kötelezhetők az ilyen hatások megszűntetésére.”

4. Az 5-29. cikkek hatályukat vesztik a 13. cikk (3) bekezdésének kivételével, amelyet továbbra is alkalmazni kell az 1017/68/EGK rendelet 5. cikke alapján e rendelet alkalmazásának napját megelőzően elfogadott határozatokra a fenti határozatok hatályvesztésének napjáig.

5. A 30. cikkből a (2), (3) és (4) bekezdést el kell hagyni.

37. cikk

A 2988/74/EGK rendelet módosítása

A 2988/74/EGK rendelet a következő cikkel egészül ki:

„7a. cikk

Kizárás

Ezt a rendeletet nem lehet alkalmazni a Szerződés 81. és 82. cikkében meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról szóló 2002. december 16-i 1/2003/EK tanácsi rendelet (*) alapján hozott intézkedésekre.

(*) HL L 1., 2003.1.4., 1. o.”.

38. cikk

A 4056/86/EGK rendelet módosítása

A 4056/86/EGK rendelet a következőképpen módosul:

1. A 7. cikk a következőképpen módosul:

   a) Az (1) bekezdés helyébe a következő rendelkezés lép:

      „(1) *Kötelezettség megszegése*

      Amennyiben az érintett személyek megszegik az 5. cikk értelmében felmerülő, a 3. cikkben meghatározott mentességhez fűződő valamely kötelezettségüket, a Bizottság az ilyen kötelezettségszegés megszüntetése érdekében a Szerződés 81. és 82. cikkében meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról szóló 2002. december 16-i 1/2003/EK tanácsi rendeletben (*) meghatározott feltételek mellett olyan határozatot fogadhat el,

▼B

amely vagy megtiltja vagy előírja számukra bizonyos konkrét cselekmények végrehajtását, vagy visszavonja a csoportmentesség általuk élvezett kedvezményét.

(*) HL L 1., 2003.1.4., 1. o.”.

b) a (2) bekezdés a következőképpen módosul:

i. az a) pontban az „a II. szakaszban meghatározott feltételek szerint” kifejezés helyébe az „az 1/2003/EK rendeletben meghatározott feltételek mellett” kifejezés lép;

ii. a c) pont i. alpontja második albekezdése második mondatának helyébe a következő rendelkezés lép:

„Ugyanakkor az 1/2003/EK rendelet 9. cikkével összhangban eldönti, hogy elfogadja-e az érintett vállalkozások által felkínált kötelezettségvállalásokat, hogy többek között elérje, hogy a konferencián kívülivonalhajózási társaságok is bejussanak a piacra.”

2. A 8. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdést el kell hagyni;

b) a (2) bekezdésben az „a 10. cikk szerint” kifejezés helyébe az „az 1/2003/EK rendelet szerint” kifejezés lép;

c) a (3) bekezdést el kell hagyni.

3. A 9. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdésben az „a 15. cikkben említett tanácsadó bizottság” kifejezés helyébe az „az 1/2003/EK rendelet 14. cikkében említett tanácsadó bizottság” kifejezés lép;

b) a (2) bekezdésben az „a 15. cikkben említett tanácsadó bizottságot” kifejezés helyébe az „az 1/2003/EK rendelet 14. cikkében említett tanácsadó bizottságot” kifejezés lép.

4. A 10-25. cikkek hatályukat vesztik a 13. cikk (3) bekezdésének kivételével, amelyet továbbra is alkalmazni kell a Szerződés 81. cikke (3) bekezdése alapján az e rendelet alkalmazásának napját megelőzően elfogadott határozatokra a fenti határozatok hatályvesztésének napjáig.

5. A 26. cikkben az „10. cikk szerinti panaszok formája, a 12. cikk szerinti kérelmek és a 23. cikk (1) és (2) bekezdésben elrendelt meghallgatások” kifejezést el kell hagyni.

39. cikk

A 3975/87/EGK rendelet módosítása

A 3975/87/EGK rendelet 3-19. cikkei hatályukat vesztik a 6. cikk (3) bekezdésének kivételével, amelyet továbbra is alkalmazni kell a Szerződés 81. cikke (3) bekezdése alapján az e rendelet alkalmazásának napját megelőzően elfogadott határozatokra a fenti határozatok hatályvesztésének napjáig.

40. cikk

A 19/65/EGK, a 2821/71/EGK és az 1534/91/EGK rendelet módosítása

A 19/65/EGK rendelet 7. cikke, a 2821/71/EGK rendelet 7. cikke és az 1534/91/EGK rendelet 7. cikke hatályát veszti.

▼B

41. cikk

A 3976/87/EGK rendelet módosítása

A 3976/87/EGK rendelet a következőképpen módosul:

1. A 6. cikk helyébe a következő rendelkezés lép:

„*6. cikk*

A Bizottság a rendelettervezet közzététele és a rendelet elfogadása előtt konzultál a Szerződés 81. és 82. cikkében meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról szóló 2002. december 16-i 1/2003/EK tanácsi rendelet (*) 14. cikkében említett tanácsadó bizottsággal

(*) HL L 1., 2003.1.4., 1. o.”

2. A 7. cikk hatályát veszti.

42. cikk

A 479/92/EGK rendelet módosítása

A 479/92/EGK rendelet a következőképpen módosul:

1. Az 5. cikk helyébe a következő rendelkezés lép:

„*5. cikk*

A Bizottság a rendelettervezet közzététele és a rendelet elfogadása előtt konzultál a Szerződés 81. és 82. cikkében meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról szóló 2002. december 16-i 1/2003/EK tanácsi rendelet (*) 14. cikkében említett tanácsadó bizottsággal.

(*) HL L 1., 2003.1.4., 1. o.”

2. A 6. cikk hatályát veszti.

43. cikk

A 17. rendelet és a 141. rendelet hatályon kívül helyezése

(1) A 17. rendelet hatályát veszti a 8. cikk (3) bekezdésének kivételével, amelyet továbbra is alkalmazni kell a Szerződés 81. cikke (3) bekezdése alapján az e rendelet alkalmazásának napját megelőzően elfogadott határozatokra a fenti határozatok hatályvesztésének napjáig.

(2) A 141. rendelet hatályát veszti.

(3) A hatályukat vesztett rendeletekre történő hivatkozást az e rendeletre való hivatkozásként kell értelmezni.

44. cikk

Az e rendelet alkalmazásáról szóló jelentés

A Bizottság e rendelet alkalmazásának napjától számított 5 év elteltével jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak e rendelet alkalmazásáról, különös tekintettel a 11. cikk (6) bekezdésére és a 17. cikkre.

E jelentés alapján a Bizottság felméri, hogy helyénvaló-e a Tanácsnak e rendelet felülvizsgálatát javasolni.

45. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő 20. napon lép hatályba.

▼B

Ezt a rendeletet 2004. május 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.